

TARIM İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Geçmiş Osmanlı İmparatorluğunun ilk yıllarına dayanan Hara ve İnekhaneler ile Devlet Üretim Çiftliklerinin 1984 yılında tek çatı altında toplanmasıyla kurulmuştur.

Ülkemiz tarım sektörünün en önemli girdilerinden olan sertifikalı tohum ve üstün vasıflı damızlık gibi materyallerin üretimi ve dağıtımı ana ekseninde faaliyet göstermektedir.

- ✓ Yapılan yatırımlar ile 995 Bin dekar arazi sulamaya açılmış,
- ✓ Mekanizasyonun tamamı en ileri teknolojilerle yenilenmiş,
- ✓ Tarımda ileri teknoloji kullanımı, tohumluk ve damızlık üretiminin her alanında yaygınlaştırılmış,
- ✓ Yapılan sulama ve teknolojik yatırımlarla ülkemiz çiftçilerinin talepleri olan kaliteli ve verimli hububat tohumu üretimi tarımsal kuraklığa heba edilmeden garanti altına alınmış,
- ✓ Ülkemizin önemli ölçüde açığı bulunan çeşitlerde sertifikalı tohum üretimi noktasında özel sektör işbirliğine dayalı üretim alanları artırılmış,
- ✓ 2024-2026 yıllarında yapılacak yatırımlarla gelişme sürecinin hızlı bir şekilde devam ettirilmesi hedeflenmiştir.

Bitkisel Üretim Faaliyetleri

- ✓ Çiftçilerimizin sertifikalı tohuma kolay ulaşımını sağlamak amacıyla, 2003-2023 döneminde ülkemiz genelinde 303 adet TİGEM bayisi kurulmuş ve Bayi Otomasyon Sistemi oluşturulmuştur.
- ✓ Ülkemiz tohumculuğunun bitkisel üretimin bütün dallarında gelişmesi için tüm imkanlarını özel sektör ve araştırma kuruluşlarının hizmetine sunarak, TİGEM işletmelerinde 2020 yılında 96 Bin dekar,2021 yılında ise 102 Bin dekar sulu tarım arazisinde patates, hibrit mısır, ayçiçeği, sebze ve yem bitkileri gibi sertifikalı tohumların üretimi yapılmıştır.2022 yılında 133 Bin dekar, 2023 yılında ise 111 Bin arazi özel sektör firmalarına kiraya verilmiştir.
- ✓ 2023 yılında ülkemiz çiftçilerine 113 bin ton sertifikalı hububat tohumu satışı gerçekleşmiştir.

Damızlık Hayvan Yetiştiriciliği Faaliyetleri

Damızlık Sığır Yetiştiriciliği:

- ✓ Ülkemiz yetiştiricilerinin üstün vasıflı damızlık taleplerinin karşılanması amacıyla 14 işletmede 6 ırk ile damızlık sığır yetiştiriciliği yapılmaktadır.
- ✓ 2002 yılında 17 Bin baş olan damızlık sığır varlığı 27 Bin başa çıkarılmıştır.
- ✓ Son 20 yıl içerisinde 73 Bin baş, 2023 yılında ise 10 bin baş damızlık sığır satışı gerçekleşmiştir.
- ✓ Malatya/Sultansuyu işletmesinde 2012 yılında hizmete açılan en ileri teknolojilerle donatılmış Boğa Sperması Üretim Merkezinde, üstün vasıflı boğa sperma satışı 2018 yılında 460 Bin doz, 2020 yılında 658 Bin doz, 2021 yılında 874 Bin doz, 2022 yılında 945 Bin, 2023 yılında ise 1 milyon 19 bin doz olarak gerçekleşmiştir.

Damızlık Koyun Yetiştiriciliği:

- ✓ Ülkemiz yetiştiricilerinin üstün vasıflı damızlık taleplerinin karşılanması amacıyla 10 işletmede 10 ırk (5 ırkı yerli ve 5 ırkı ise TIGEM ıslah çalışmalarıyla elde edilen melez ırklar) ile damızlık koyun yetiştiriciliği yapılmaktadır.
- ✓ 2002 yılında 71 Bin baş olan damızlık koyun varlığı 284 Bin başa çıkarılmıştır.
- ✓ Son 20 yıl içerisinde toplam 273 bin baş, 2023 yılında ise 35 bin baş damızlık koyun satışı gerçekleşmiştir.

✓ Akkaraman ırkı koyunun, verim düzeyleri yüksek yerli ırklarla melezlenmesi, süt, döl ve et randımanı yüksek yeni saf ırklar elde edilmesi amacıyla 2012 yılında Gözlü İşletmesinde başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

Damızlık Halep İrki Keçi Yetiştiriciliği: Şanlıurfa/Ceylanpınar İşletmesinde 2013 yılında 1.000 ana baş kapasite ile başlanılan süt verimi yönüyle öne çıkan Halep ırkı keçi yetiştiriciliği faaliyetine devam edilmektedir.

Arıcılık Faaliyeti; TİGEM işletmelerinde 5.000 kovan kapasite ile arıcılık faaliyetleri yürütülmektedir.

Safkan Arap Atı Yetiştiriciliği;

- ✓ Çiftlikat-ı Hümayun adı altında Osmanlının kuruluşundan beri devam eden atçılık faaliyetlerine halen üç işletmede (Bursa/Karacabey, Malatya/Sultansuyu ve Eskişehir/Anadolu) toplam 1.549 baş hayvan varlığı ile devam edilmektedir.
- ✓ TİGEM tarafından her yıl ortalama 260 baş yarış tayı atçılık sektörüne kazandırılmaktadır.